

2012Z18838

Vragen van de leden **Pechtold** (D66), **Wilders** (PVV), **Roemer** (SP), **Van Haersma Buma** (CDA), **Slob** (ChristenUnie), **Van Oijk** (GroenLinks), **Van der Staaij** (SGP), **Thieme** (PvdD) en **Krol** (50PLUS) aan de minister-president over *de inkomenseffecten van het Regeerakkoord* (ingezonden 6 november 2012).

Vraag 1

Kunt u toelichten hoe de op 5 november jongstleden door u naar de Kamer gestuurde notitie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) zich verhoudt tot de doorrekening van het Centraal Planbureau (CPB)? Is het waar dat de koopkrachtcijfers, zoals opgenomen in de doorrekening van het CPB, de meest recente informatie bevatten? Is het waar dat ten opzichte van het beeld van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nog aanpassingen hebben plaatsgevonden in het Regeerakkoord waardoor het eindpakket meer nivellerend is geworden? Heeft er ook afstemming plaatsgevonden tussen de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Volksgezondheid, Wetenschap en Sport?

Vraag 2

Kunt u een gedetailleerder beeld geven van het koopkrachtbeeld nu blijkt dat dit Regeerakkoord zulke forse (herverdelings)effecten heeft? Kunt u een koopkrachtoverzicht leveren conform de presentatie bij de doorrekening van het Catshuispakket door het CPB (bladzijde 7)?¹ Kunt u daarbij onderscheiden de totale koopkrachtontwikkeling ten opzichte van 2012, de koopkrachtontwikkeling als gevolg van het Regeerakkoord en het koopkrachteffect van de invoering van de inkomensafhankelijke zorgpremie?

Vraag 3

Kunt u aangeven of u onderzoek heeft gedaan naar het koopkrachtbeeld voor specifieke groepen voor wie het Regeerakkoord ingrijpende gevolgen heeft (bijvoorbeeld chronisch zieken en gehandicapten, huurders, eigen woningbezitters, gepensioneerden, alleenverdieners, alleenstaanden, alleenstaande ouders en mensen gezinnen met schoolgaande danwel studerende kinderen)? Zo nee, bent u bereid dit alsnog te doen?

¹ CPB, 20 april 2012, «Doorrekening Catshuispakket: hoofdtabellen»

Vraag 4

Bent u alsnog bereid de koopkrachteffecten door het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) te laten doorrekenen, zoals gevraagd in de motie Van Haersma Buma c.s. (Kamerstuk 33 410 nr. 18)?

Vraag 5

Welke maatregelen zijn bij het CPB meegenomen voor de koopkrachtberekeningen (bijvoorbeeld AWBZ-zorg en huishoudelijke zorg)?

Vraag 6

Bent u bereid de dynamische koopkrachteffecten te laten doorrekenen die het gevolg zijn van het Regeerakkoord?

Vraag 7

Kunt u toelichten welke beleidsmaatregelen ervoor zorgen dat mensen met een inkomen van meer dan € 100 000 er volgens de CPB-doorrekening meer dan drie keer zoveel op achteruit gaan dan mensen met een inkomen van 350 tot 500 procent van het wettelijk minimumloon?

Vraag 8

Is het waar dat mensen er netto door de inkomensafhankelijke zorgpremie maximaal € 225 op achteruit gaan? Hoeveel mensen gaan er dit maximale bedrag op achteruit? Is de inkomensafhankelijke premie van 11,1 procent inclusief of exclusief het tarief voor de nu al bestaande inkomensafhankelijke bijdrage? Is het waar dat de constatering dat uit de memo koopkracht van het ministerie van SZW die op 5 november naar de Kamer is gestuurd blijkt dat de nominale premie voor de zorgverzekering oploopt van € 263 in 2014 naar € 400 in 2017? Kunt u toelichten waarom in het regeerakkoord gesproken wordt over een verlaging van de nominale premie naar € 255 per jaar? Geldt dit bedrag enkel voor 2014? Kunt u toelichten hoe de hoogte van de nominale premie zich ontwikkelt in de komende kabinetsperiode? Kunt u inzicht geven in de mogelijke bedragen per inkomenscategorie voor het eigen risico, aangezien deze bedragen in het regeerakkoord niet genoemd worden maar er in de media wel bedragen circuleren (€ 180, € 350, € 595)? Kunt u toelichten op welke wijze het eigen risico is meegewogen in de berekening van de koopkracht?

Vraag 9

Klopt het artikel uit de Volkskrant, waarin wordt gesuggereerd dat huishoudens met een inkomen van vijf ton bruto erop vooruit gaan?² Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Kunt u uw volgende uitspraak nader toelichten: «De zorgen zitten vooral bij mensen zo tussen € 50 000 en € 70 000. Gemiddeld gaan die er ook iets op achteruit, maar geen vier procent.»³ Kunt u ook ingaan op de uitspraak van de heer Samsom dat mensen met een inkomen tussen «€ 35 000 tot € 50 000 a € 60 000 erop vooruit gaan»?⁴ Hoe kan het dat de een zegt dat mensen tot € 50 000 a € 60 000 euro erop vooruit gaan, terwijl de ander zegt dat mensen er vanaf € 50 000 euro op achteruit gaan?

Vraag 11

Zijn de rekenvoorbeelden die de heer Blok per e-mail aan VVD-leden rondstuurde correct?⁴ Klopt de uitspraak van de heer Samsom dat de maatregelen rondom de inkomensafhankelijk zorgpremie kunnen oplopen tot

² Volkskrant, 2 november 2012, «Inkomen van vijf ton bruto? Dan ga je erop vooruit.» <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/11704/Kabinetsformatie/article/detail/3341155/2012/11/02/Inkomen-van-vijf-ton-bruto-Dan-ga-je-erop-vooruit.dhtml>

³ NRC, 5 november 2012, «Rutte: huishoudens gaan er maximaal vier procent op achteruit», <http://www.nrc.nl/verkiezingen/2012/11/05/rutte-huishoudens-gaan-er-maximaal-vier-procent-op-achteruit/>

⁴ RTL, 31 oktober 2012, «Tekst e-mail Stef Blok aan achterban», http://www.rtl.nl/components/actueel/rtlnieuws/2012/10_oktober/31/verrijkingsonderdelen/mail-vvd-rekenvoorbeelden.xml

maximaal € 450 voor een gezin met twee inkomens?⁵ Hoe verhoudt de € 450 maximale achteruitgang van de heer Samsom zich tot de € 480 achteruitgang voor tweeverdieners met een inkomen van € 70 000 uit het rekenvoorbeeld van de heer Blok?

Vraag 12

Kunt u ingaan op uw uitspraak tijdens de bestuurdersbijeenkomst van de VVD op 2 november jongstleden dat maatvoering nog mogelijk is bij de invoering van de inkomensafhankelijke zorgpremie? Hoe zal deze maatvoering er uit zien? Welke «knoppen» zijn nu nog niet ingevuld waaraan dan gedraaid zou kunnen worden? Betekent dit dat het genoemde percentage voor de inkomensafhankelijke zorgpremie nog kan wijzigen ten opzichte van het Regeerakkoord?

Vraag 13

Kunt u ingaan op het onderzoek van RTL waaruit blijkt dat grote groepen Nederlanders er de komende kabinetsperiode veel meer op achteruit gaan en sommige mensen de komende vijf jaar tot wel 20 procent minder te besteden hebben? Klopt het dat sommige uitkeringsgerechtigden de komende jaren tot wel 30 procent minder te besteden hebben?⁶ Kunt u daarbij een toelichting geven op de reactie van het CPB van 2 november jongstleden, waarin naar aanleiding van het onderzoek van RTL werd bevestigd dat «berekende koopkrachtcijfers inderdaad mogelijk (zijn)»?

Vraag 14

Hoeveel mensen gaan er in de huidige koopkrachtplaatjes van het CPB meer dan 4 procent op achteruit? Kunt u bevestigen dat uit de koopkrachtplaatjes van de CPB-doorrekening blijkt dat het om omvangrijke groepen gaat? Hoe groot is de groep mensen waarvan u gezegd heeft dat zij er niet meer dan 4 procent op achteruit mogen gaan? Is dat gemiddeld of maximaal?⁷

Vraag 15

Bent u van plan maatregelen te nemen om te voorkomen dat mensen of groepen mensen een koopkrachtverlies van meer dan 4 procent hebben?

Vraag 16

Kunt u een door het CPB opgestelde vergelijking geven van de marginale druk in 2012 en de marginale druk die volgt uit het Regeerakkoord in de jaren 2014 en 2017? Is het mogelijk die vergelijking uit te splitsen naar⁸ inkomen van werknemers (waaronder de «herintredersval» en de «deeltijdval»),⁹ inkomen van mensen uit overige werkzaamheden en¹⁰ inkomen van zelfstandigen? Wat zijn de effecten hiervan op het arbeidsaanbod en de werkgelegenheid?

Vraag 17

Wat betekent het door het CPB geschetste verlies aan structurele werkgelegenheid van 1 a 2 procent door de inkomensafhankelijke zorgpremie exact qua aantal arbeidsjaren? Klopt het dat de dalende werkgelegenheid vooral wordt veroorzaakt doordat mensen minder uur gaan werken? Zo ja, hoeveel uren gaat de gemiddelde werknemer minder werken? Wat zijn de gevolgen voor de overheidsfinanciën en de houdbaarheid daarvan?

⁵ NOS, 5 november 2012, <http://nos.nl/video/437143-samsom-meeste-mensen-gaan-erop-vooruit.html>

⁶ RTL Nieuws, http://www.rtl.nl/components/actueel/rtlnieuws/2012/11_november/02/binnenland/Koopkracht_keldert_tot_wel_20_procent.xml

⁷ NRC, 5 november 2012, «Rutte: huishoudens gaan er maximaal vier procent op achteruit», <http://www.nrc.nl/verkiezingen/2012/11/05/rutte-huishoudens-gaan-er-maximaal-vier-procent-op-achteruit/>

⁸ CPB, 20 april 2012, «Doorrekening Catshuispakket: hoofdtabellen»

⁹ Volkskrant, 2 november 2012, «Inkomen van vijf ton bruto? Dan ga je erop vooruit.» <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/11704/Kabinetsformatie/article/detail/3341155/2012/11/02/>

¹⁰ [Inkomen-van-vijf-ton-bruto-Dan-ga-je-erop-vooruit.dhtml](http://www.volkskrant.nl/vk/nl/11704/Kabinetsformatie/article/detail/3341155/2012/11/02/)

¹⁰ RTL, 31 oktober 2012, «Tekst e-mail Stef Blok aan achterban», http://www.rtl.nl/components/actueel/rtlnieuws/2012/10_oktober/31/verrijkingsonderdelen/mail-vvd-rekenvoorbeelden.xml

Vraag 18

Kunt u naar aanleiding van de op 5 november jongstleden naar de Kamer gestuurde notitie van het ministerie van SZW uitleggen hoe het kan dat het maximale koopkrachtverlies vanuit de CPB doorrekeningen kan oplopen tot 4%, terwijl in het plaatje in de SZW-memo van 5 november (tabel 4) jaarlijkse koopkrachtverliezen tot -1,5 procent zichtbaar zijn ($5 \times -1,5$ procent = -7,5 procent)?

Waarom is volgens tabel 3 in de SZW-memo van 5 november jongstleden, de vierde belastingschijf in 2017 slechts verlaagd van 52 procent naar 51,63 procent, aangezien de hypotheekrenteaf trek dan al met $4 \times 0,5$ procent is verlaagd? Dit zou toch gelijk oplopen?

Klopt het dat als de gemiddelde koopkracht al een maximaal negatief resultaat laat zien van -1,5 procent per jaar $\times 5 = -7,5$ procent, het maximale koopkrachtverlies in specifieke gevallen (waar 1 gezin door meerdere maatregelen wordt getroffen) automatisch een veelvoud hiervan is? Hoe kan de regering dan het genoemde maximum koopkrachtverlies van 4 procent voor alle Nederlanders waarmaken?

Vraag 19

Kunt u ingaan op de stellingname van de MHP, de vakcentrale voor midden-groepen en hoger personeel, dat door de verlaging van de maximale jaarlijkse pensioenopbouw (naar 1,75%) de pensioenuitkeringen voor de komende generatie met bijna een kwart zullen dalen door de maatregelen uit het Regeerakkoord? Wat zijn van deze maatregel de koopkrachteffecten op langere termijn?¹¹

Vraag 20

Kunt u ingaan op de gevolgen van de verhoogde AOW-leeftijd voor hen die op dit moment gebruik maken van een VUT of pre-pensioen? Hoe verhoudt de door uw kabinet voorgestane overbruggingsregeling zich tot het koopkrachtbehoud van deze groep en wat zijn de koopkrachtgevolgen voor hen die niet onder deze regeling vallen (deelnemers met een inkomen boven 150 procent van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag)?

Vraag 21

Kunt u het algemene koopkrachtbeeld schetsen (inclusief het basispad) en afzonderlijk de effecten van de inkomensafhankelijke zorgpremie voor de volgende situaties:

1. Een stratenmaker (alleenverdiener) met een inkomen van € 2 000 bruto per maand?
2. Een journalist met een maandinkomen van € 4 000 bruto per maand, samenwonend met een leraar op een middelbare school met een inkomen van € 3 700 bruto per maand en één kind van 11 jaar op de buitenschoolse opvang voor vier dagen per week?
3. Een schoolhoofd met een inkomen van € 6 000 per maand, samenwonend met een hoofd personeelszaken bij een bedrijf met een inkomen van € 4 500 per maand en twee kinderen van twee jaar en vijf jaar waarvan één naar de basisschool gaat en één voor vier dagen per week naar de kinderopvang?
4. Een zzp'er die full-time werkt met een inkomen van € 1 800 bruto per maand?
5. Een zzp'er met een inkomen van € 60 000 per jaar, samenwonend met een docente met een inkomen van € 35 000 per jaar?
6. Een alleenstaande met een inkomen van € 65 000 bruto per jaar?
7. Een rentenierende persoon met een vermogen van € 2 000 000 zonder inkomsten uit arbeid?
8. Een gepensioneerd echtpaar met een aanvullend pensioen van in totaal € 30 000?
9. Een persoon met een inkomen van € 50 000 en woonachtig in een huurwoning met een WOZ-waarde van € 200 000?
10. Een student aan de universiteit die nu een basisbeurs ontvangt en daarbovenop € 400 bijverdient?

¹¹ Telegraaf, 5 november 2012, «Pensioenen kwart lager door regeerakkoord», http://www.telegraaf.nl/overgeld/pensioen/13152708/___MHP___Pensioenen_kwart_lager_door_regeerakkoord___.html

11. Een gezin met 2 kinderen op de middelbare school en een koopwoning (gezamenlijk inkomen van 2,5 modaal en een hypotheek van € 350 000)?
12. Een gezin met 2 studerende kinderen en een koopwoning (gezamenlijk inkomen van 2,5 modaal en een hypotheek van € 350 000)?
13. Een alleenstaande met een inkomen op het minimumloon?
14. Een alleenstaande met kinderen met een inkomen op het minimumloon?
15. Een weduwe met één kind?
16. Een alleenverdiener met een inkomen van € 70 000 en vier kinderen?
17. Tweeverdieners met vier kinderen waarvan de ene partner een inkomen van € 50 000 heeft en de andere een inkomen van € 20 000?

Vraag 23

Bent u bereid de koopkrachtcijfers te laten doorrekenen over een langere periode dan de komende vijf jaar, aangezien een aantal maatregelen effect heeft op de koopkracht na 2017?